

Музей на запханя ротів

30. декабря 2013, значить тісно перед кінцём рока, був у Пряшові одкрытый Музей русиньской культуры. Знова раз. Бо музей був заснованый іщі в році 2007, але діяв лем в арендованых просторах. В році 2012 конечно дістав од державы властны просторы, стары воєньскы касарні, котры але не были, і доднесь не суть зреконштруованы. Также музей був, але властно не був. Бо выставны просторы рік і пів не были одкрыты. А кідь ся держава буде справовати к нашому музею так, як дотеперь, бою ся того, же іщі мінімално єдно запертя і єдно одкрытя зажью.

Музей, котрый є частёв Словацького народного музею, мі прийде од зачатку як дітина, котру ништо не хотів. Ништо, окрем Русинів. А подля того музей і фунговав. Незабезпечены просторы при заснованю, пак аренда в просторах, котры од музейных мали далеко, довгы роки чеканя на властны просторы, лімітованый розрахунок, з котрого не было мож взяти до музею одборників – музейників, істориків, етнографів, забезпечити збераня артефактів, абсенція авта, з котрым бы ся тоты роботы могли робити, і так дале, і так дале... Просто біда. Музей фунговав, і доднесь фунгує, лем зо 4 робітниками, много раз лем вдяка щірым Русинам од нас і зо загранича, котры были охотны дати много історичных артефактів лем так, задарьмо, бо підпорovali думку нашого музею і мали з нёго радость. Жебы ем підкреслив, іщі все пишу о части Словацького народного музею, не вольночасовій активності людей коло музею. Лем якось то в Братіславі, якбач, відяты іншак. Кідь собі хтось думав, же тоты найгіршы часы ся минуть тогды, як піде музей з аренды до властного, днесь є каждому ясне, же то неправда. Держава по довгих роках допрошованя будову дала, але з тым, же ей треба реконштруовати і приспособити на выставны просторы, вже даяк в розрахунках про наш музей не раховала. І так наша інштитуція стояла на місті, заперта, і могли сьме ся „тішыти“, же за рік і пів нам держава, значить через Словацький народный музей як головный директоріат, была годна дати холем зробити основны припоїня на інжинірьскы сіті. То вже ани не бісідую о тім, же цілый збірковий фонд, без грошей, собі має музей будовати наново, бо дотеперь штатны урядници не хотять ани чути о тім, же 90 процент русиньского фонду ся находить в збірках Музею україньской культуры у Свіднику, де є доднесь презентований як часть україньской культуры. Теперь ся конечно рушало холем то, же в музею буде одкрыта выставка, но іщі все не знаме, кідь буде мати музей в далшых роках грошей, коли ся зачне з реконштрукціов і як буде тот реконштрукція проходити, бо то, што ся одкрыє, є знова лем провізоріом. Бою ся того, же кідь ся і дочекаме даякой реконштрукції, а будова є велика і в катастрофалнім ставі, буде то значити єдно: зьсь раз запреме музей і будеме чекати на ёго нове отворіня. Кідь, то, якбач, не знать ништо.

Самособов, заснованя нашого музею в році 2007 было компромісом. Компромісом міджі тиском Русиньской оброды на Словеньску, яка єднозначно наперед хотіла, жебы музей у Свіднику був русиньский, бо в нім суть русиньскы артефакты, і змірливы позиціов державы, котра ся не хотіла погнівати із Союзом Русинів-Українців СР, а головно із сусіднёв Українов. Лемже днесь є русиньский музей фактом і є частёв державной інштитуції. Держава бы зато мала нести одповідность за фунгованя єдной части своєї інштитуції а мала бы ся о нёго старати так, як і о остатні. Але не є то так. Ани рахунком робітників, ани розрахунком, ани технічним забезпечінём. Было бы може добрі компетентным особам повісти, же Русины не хотіли музей на запханя ротів, але музей на документацію своєї історії. Русины не хотіли дашто, лем жебы были тихо, але жебы мали інштитуцію, котра їм правом належить і котра вдяка тому, же на теріторії Словації Русины жыють многы стороча, належить і ку культурі Словацькой републіки. А на то треба од державы реалный розрахунок, реалный план будованя музею, концепцію ёго розвитку, але головно, а то в першім ряді, вернути Русинам то, што їм належить. Іншак можеме отваряти і заперати музей каждый другый рік, а міджі тым собі там посмотрити лем тот фалаток, што нам іщі не стигли вкрасти.

Петро МЕДВІДЬ, Пряшів

Тото чісло выходить вдяка Я. Шмайдовы і С. Ганікови зо Свідника

На зачатку рока (в році 2013 то было аж до октобра) нашы і Вашы Народны новинкы не мають нияку штатну дотацію, также вітають поміч каждого добродителя, котрый бы споміг приправі, выданю і дистрибуції новинок. Вшыткы дотеперішні добродители-спонзоры ся проявили як свідомы Русины, котрым не є єдно, ці Народны новинкы будуть выходити, або ні. За себе, за творців новинок і за вшыткых наших читателів, передплатителів, сполупрацовників і сімпатізантів вшыткым добродителям дякуєме, бо своїм добродительством нелем продовжыли выдаваня того уж понад 20-річного русиньского періодіка, але через нёго помогли заховати плураліту поглядів на русиньскы народностны проблемы, што є неоддумным критеріом екзистенції каждого демократічного общества.

Потішыло нас, же ряды наших дотеперішніх добродителів ся розросли. В новім році хочеме спеціално подяковати двом добродителям, котры підпорили выданя першого чісла (подобно як і в минулім році) Народных новинок: Инж. Янови Шмайдовы і Мгр. Славкови Ганікови зо Свідника. Так істо дякуєме і двом далшым добродителям, котры в посліднім кварталі минулого рока приспіли на дистрибуцію новинок, а то Мілановы Семанчікови з Тренчіна і Андриєви Капутови зо Свідника. ЩІРО ДЯКУЄМЕ.

Наконець припоминаме, же хто хоче фінанчно підпорити выданя далшых тогорічных чісел Народных новинок, може на наш банковый рахунок чісло 4012549760/7500 послати подля своїх можностей фінанчну частку, або зо загранича на рахунок ч.: IBAN: SK 76 7500 0000 0040 1254 9760, BIC: CEKOSKVBX, на адресу банкы: Československá obchodná banka, pobočka Prešov, Hlavná 96, 080 01 Prešov, респ. тыж банковый чек, адресованый на Rusín a Ludové noviny, обчаньске здружіня, яке выдавать споминаны новинкы. А. З., шефредактор

Де закон не мать ясно, язык не пустить

Веце як 20 років русиньскы активісты вшыткыма можныма способами, але все в контексті платных законів, ся намагають досягнути, жебы етнонім „Русин-Українець“ і ёго деріваты ся стали раз і навсе минулостёв. Фактом є, же на Словеньску суть узнаны дві самостаты народности – „Русин“ і „Українець“, але дотеперь голосы Русинів решпектовати законы і логіку языка – не были выслушаны, а вопрос похыбной двоединой ідентіты зіставав недорішений. Аж по роках ся вказує, же цілу сітуацію наконець не мусить першопланово рішати легіслатива, але язык.

Андрій Ліґа, русиньский активіста, пришов з цалком інтереснов думков. Хоць є сам правником, не сполігав ся на правне рішіня того проблему, а зробив то, што може мали Русины зробити вже давніше. Кідь нам не знате помочи в контексті платной легіслативы – хопиме вас, дороги нашы братя Словацы, за язык. А то – дослова.

Ліґа написав на інштитуцію, котра у вопросах словацького языка є вирішална. Конкретно на Языконаучный інштитут Людовіта Штура до Братіславы, котрый належить під Словацьку академію наук (САН). Опросив ся, ці подля правил словацького літературного языка мож в практиці хосновати назву „Союз Русинів-Українців Словацькой републіки“, з тым, же пояснив вшыткы історичны факты і сучасный став на Словеньску. А одповідь? На розділ од вшыткых урядів, до котрых ся писало дотеперь, і котры все дали одповідь таку, жебы ся в основі не мусило рішати ніч і не погнівали ся „Русины-Українці“, дав Языконаучный інштитут САН одповідь пряму – таку назву не мож хосновати. Інштитут у своій одповіді написав ясно – на Словеньску ествує і народность русиньска, і народность україньска. „Русин“ є назвов про члена русиньской народнос-

ти жыючой на Словеньску, а „Українець“ назвов про члена україньской народности жыючой на Словеньску, або жытеля України.

На основі того учены, не русиньскы, але словацькы, ясно потвердили, же назва народности „Русин-Українець“ є неправилна, зато союз, котрый хоче здружовати дві народности – Русинів і Українців, мав бы мати в своій назві міджі двома етнонімами не злучку (-), але злучник „і“, значить „Союз Русинів і Українців СР“. І знова підкреслию, же то погляд словацькых лінгвістів – кідь суть членами організації лем Українці, пак організація не може мати нияк раз в назві етнонім „Русин“ і мала бы змінити назву на „Союз Українців СР“. Іднать ся о дві народности, зато не мож їх споїти до єдной, подобно як не мож писати о „Чехах-Словаках“ ці „Анґлічанах-Німцях“. Покля ся іднать о придавники, там мож хосновати споїня „русиньско-україньский“ лем в значіню „русиньский і україньский“, што може быти, наприклад, словник, але не культура. Така є в куртости одповідь інштитуту. Підписала ей пані Сібіла Місловічова. Но і так бы то могла быти цалком добра і правдива „прогноза“ про нас. Інтересне є, же там, де собі держава і ей уряды цілы роки не знають дати рады з нашим проблемом, дав собі рады Языконаучный інштитут САН за тыждень. Самособов, тото не є ани здалека вітязтвом над кривдов, котра ся ту цілы роки толерує. Але може то быти добрым зачатком і основов того, одкы бы сьме ся могли дале одразити. Таксамо ся нам вказало, же кідь когось не интересують факты і законы, може дістати „по языку“. Бо де закон не мать ясно, язык не пустить.

Петро МЕДВІДЬ, Пряшів

(Статья была написана як коментарь „Вступне до контроли“ лемківского радіа lem.fm)

Споминаме на Михала Павука

23. новембра 2013 минув рік од часу, коли у віці 87 років навсе охабив поземський світ середнєшкольський учитель Михал Павук з Братіслави. До послїднїх днїв свого живота творив (окрем іншого, був і активним членом Сполку русиньских писателїв на Словакії і часто публікував свої поетичны твори у русиньскоязычных періодичных і неперіодичных виданях). Поетична творчость Михала Павука є цінна тым, же ся операть о історичны факты у розвитку Русинів. Має народнобудительський характер, автор Русинів видить в контексті розвитку других славянських, але ай неславянських народів, причім нову надїю про Русинів видить у їх знову-возроджїню по році 1989. Нажаль, не подарило ся выдати єго властну поетичну збірку. Хто сьте знали Михала Павука, спомяньте сі на нєго при читанню слїдуючїх рядків з єго біографії.

Михал Павук ся народив 20. септембра 1925 в родині желїзничаря в Королеві над Тісов на Підкарпатській Руси. Молоды роки М. Павука припали на бурный період окупації ЧСР і Підкарпатської Руси фашистами. Войнова окупачна ситуація (1939 – 1945), безудный терор выкликали протесты і в демократичных ґрупах Русинів. За активну участь в протестных акціях, выготовлєваня і росшырєваня на Підкарпатській Руси плаґатів з протиокупачным і антифашистичным обягом М. Павук був арештований і на основі рішїня суду вышмареный з ґимназії в Хусті із заказом штудовати на вшиткых школах в Мадярьску.

ґимназію так М. Павук закінчїв аж по ослободжїню в році 1945 в Ужгороді.

Михал Павук був абсолвентом оддїлїня руського языка і літературы Філологічної факулты Ужгородської штатной універзїты. В роках 1952 – 1966 учїв руський язык і літературу в ужгородських середнїх школах, в роках 1966 – 1969 в середнїх школах в Кошіцях, а од року 1969 був ведучім Кабінету руського языка і літературы Крайского педагоґічного інштїтуту в Братіславі, одкы в році 1989 одышов на пензію.

*Кветослава КОПОРОВА,
председкыня Сполку русиньских
писателїв Словеньска*

5 новых русиньских книжок

В послїднїх місяцях 2013 року вышло пять новых публікацій Сполку русиньских писателїв Словеньска (СРПС) і Академії русиньской культуры в Словеньській републіці (АРКСР). Першов є збірка поезії **Юрка Харитуня** з назвов *Мої незабудкы* (Пряшів: СРПС, 2013). Збірка доповнює попереднї дві поетичны збіркы (*Мої жалї* і *Мої сны*) і є носталґічным спомином за минувшыма роками. Автор в нїй розвивать філософічны думкы о жывоті, любви, но як все, у Харитуня домінує тема затопленой Стариньской долины і носталґічных споминів на часы, кідь єго родна Остружниця іщі была на мапі світа.

Другым выданєм СРПС за рік 2013 є проза **Миколая Ксеняка** *Споминкы і очекованя* (Пряшів: СРПС 2013). Автор ей написав (як сама назва назначує) формов споминів на дакотры моменты із свого живота, котры на нєго мали вплив у єго розвитку, або такых, котрыма бы хотїв передати читателєви найважнїшы факты doby і посолство до будучности.

Третєм выданом публікацій є дебүтова збірка повідань молодой авторкы, абсолвенткы учительского штудійного програму русиньский язык і література – геоґрафія на Факулті гуманітних і прирподных наук (2012) **Петры Семанцєвой** під назвов *Россыпаны рядкы* (Пряшів: СРПС, 2013). В нїй суть, окрем молодой прозаїчкы Петры Семанцєвой, представлены і твори штудентів Інштїтуту русиньского языка і культуры ПУ, котры были оцінены як найліпшы в штудентськїм літературнім конкурзі в рамках ІРЯК ПУ. Поетичну збірку *Мої незабудкы* і книжку повідань *Россыпаны рядкы* ілюстровала штудентка магістерского штудійного програму русиньский язык і література – вытварне уменя Філозофічної факулты ПУ, Бц. Зденка Цїтрякова.

Четвертов новов книжков выданов у русиньскім языку є семей зборник баєк автора **Осифа Кудзея** під назвов *Сміх через слызы* (Пряшів: АРКСР, 2013). Тот зборник ся одлишує од остатнїх як своєм формов, так і обягом, який має веце філософічний характер. Тов публікацій автор доказує, же з умелецького боку росте і же є нелем плодным автором што до кількосты, але і якосты єго літературной творчосты.

Пятов публікацій є новела роздїлена на єденадцять частей знамого русиньского поета і прозаїка **Штефана Смолея** – *Бурї над Бескидами*. Тов книжков автор доказав, же не стоїть на місцю, але іде допереду у своїй літературній творчосты, а то крок за кроком, з каждов новов выданов книжков.

Вшиткых пять публікацій можете дістати у высше спомянутых двох выдавателїв і можуть быти вгодным дарунком про ваших найблизшых, причім членове СРПС мають можность книжкы дістати на їх офіціалній презентації, котра буде 12. фебруара (середа) 2014 од 11.00 год. в засїдалнї *Consilium maius* (2. шток, ч. 328) Ректорату Пряшівской універзїты, ул. 17. новембра ч. 15.

*Кветослава КОПОРОВА,
председкыня Сполку русиньских писателїв Словеньска*

ПЕРШЫЙ ДОКТОРСКИЙ ПРОГРАМ З КАРПАТОРУСИНІСТИКЫ У СВІТІ – МАЄ ПРЯШІВСКА УНІВЕРЗІТА

У другій половині новембра того року Акредітачна комісія СР – poradный орган влады СР – на своїй интернетовій странці опублікувала Запис із свого послїднєго тогорічного засїдання, яке ся одбыло 23. – 24. октобра 2013 в Братіславі. Єдным з пунктів єй програму было посуджїня Жадости о акредітацію, т. є. одборных компетенцій Пряшівской універзїты в Пряшові реалізувати третій – докторський – ступінь високошкольского штудія з русиньского языка і літературы, проект котрого приправили робітниця Інштїтуту русиньского языка і культуры ПУ.

Днесь можеме з радостєм повїсти, же на основі пропозиції 21-членной Акредітачной комісії СР і на основі рішїня міністра школства СР Душана Чапловича з 4. децембра 2013, на Словеньску є акредітовный докторський програм під назвов Славїстика – русиньский язык і література в одборї штудій 2.1.28 Славянськы языкы і літературы. Одборнов ґарантков докторского програму є вызначна славїстика і професорка Інштїтуту русиньского языка і культуры ПУ в Пряшові ПгДр. Юлія Дудашова, др. н., ведно з нєв програм ґарантують доц. ПгДр. Едіта Комінарецова, ПгД. і доц. ПгДр. Анна Плішкова, ПгД.

Як знаме, докторський програм штудія русиньского языка і літературы дотеперь не має ани єдна універзїта на світі. В тім контексті Пряшівска універзїта в Пряшові здыбыла світову першость, а од наслїдуючого академічного року 2014/2015 зачне приїмати на докторськы штудії в програмі Славїстика – русиньский язык і література першых докторандів до 4-річної интерной і 5-річної екстерной формы штудій.

Акредітаційов докторского програму з русинїстики ся отворяють новы можности про систематичну выхову будучїх русинїстів і славїстів – лінґвістів, літераторів, культуролоґів, а то нелем з рядів абсолвентів магістерской формы штудій Пряшівской універзїты, але про каждого домашнєго і заграничного адепта, котрого даный програм заінтересує.

Віриме але, же тоту можность природно схоснують такой дакотры першы абсолвенты Пряшівской універзїты, які успїшно закінчили магістерський учительський програм русиньский язык і література в комбінації. **А. П.**

Studium Carpato-Ruthenorum 2014 Міджїнародна літня школа русиньского языка і культуры Пряшівска універзїта, 15. 06. – 05. 07. 2014

Пряшівска універзїта в Пряшові є єдинов універзїтов у Словацькій републіці, котра реалізує навчаня акредітованых трєх штудійных програмів русиньский язык і література – бакаларьского, магістерского і докторского, ґестором котрого є Інштїтут русиньского языка і культуры. Вдяка єго 3-тыжденному едукачному проекту **Studium Carpato-Ruthenorum – Міджїнародна літня школа русиньского языка і культуры** Пряшівска універзїта є сучасно єдинов універзїтов на світі, котра зареаґовала на інтерес о таку форму навчаня русиньского языка з боку домашнїх і заграничных адептів, а в сучасности рихтує уж пятый річник того міджїнародного проекту.

Літня школа русиньского языка і культуры є про:

- каждого, хто ся хоче учїти русиньский язык і спознати історію і культуру карпатських Русинів,
- штудентів середнїх і високих школ,
- особы над 18 років.

Цїлєм проекту є здыбыти або росшырити языковы компетенції в русиньскім літературнім языку і проґлубити знаня з области карпаторусиньской історії і культуры. **А. П.**

Премія А. Духновїча за русиньску літературу

Карпаторусиньский научный центр в США выголошує каждорічну Премію **Александра Духновїча** за русиньску літературу, котру фїнанцує русиньский добродитель з Торонта – Штефан Чєпа. Премія в сумі тїсяч долларів і бронзова сошка карпатского медвідя буде дана за найліпшы твори в поезії ці в прозі написаны по русиньскы, котры были надрукованы за попередній 5-річний період.

Премія А. Духновїча помагать хоснованю русиньского языка в творах, котры приносять вызначный вклад до русиньской красной літературы. Книгы красной літературы і поезії надрукованы часї од року 2009 по рік 2013 (враховано) мають право здыбыти премію в році 2014. Авторам або выдавателям треба представити і предложити по 3 екземплары каждой книжкы з коротков біоґрафіов. 1. апріль 2014 буде послїднім днєм на заслання вшиткых матеріалів.

Члены пороты в році 2014: Патріція Кравчїк (США), Боґдан Горбаль (США), Олена Дуць-Файфер (Польща).

Адреса, де треба послати книжкы:

2 екземплары: Patricia Krafcik, The Evergreen State College, Olympia, Washington 98505 USA (e-mail: krafcikp@evergreen.edu),

1 екземплар: Olena Duc-Fajfer, ul. Chelmońskiego 72E/13, 31-340 Kraków, Polska

• Погляд на частку публікі 24. Научного семінара карпаторусиністкі, які на Пряшівській універсітэці быў 13. новембра 2013. Главны протаганісты 24. семінара: (справа) М. Гайдош – главны реферуючы, К. Копорова – адборна асістэнтка і научна таёмнічка ІРЯК ПУ, котра семінар вела, і В. Падык, адборны асістэнт ІРЯК ПУ, котры ўдзельнікам прадставіў найновшы выданьні з карпаторусиністкі.

24. семінар карпаторусиністкі

В засіданні *Consilium maius* Ректорату Пряшівскай універсітэці в Пряшове ся 13. новембра 2013 одбыў 24. Научны семінар карпаторусиністкі. З лекцый на тэму *Рішаньня украінскага вопрасу в Чеськословенску в постсталінскім перыядзе* выступіў ПаедДр. Маріан Гайдош, к. н., історык Слывачнсканаучнаго інштуту Слывачскай акадэміі наук в Кошыцах, котры свайм выступленнем запяр пяты річнік того довгодобога праекту Інштуту русинскаго языка і культуры ПУ.

З куртога медайлону о выступаючым ся ўдзельніцы дізналі, же Маріан Гайдош ся в свай роботі пару десяти років концентруе на проблематіку народностных меншын, міджі котрыма домінуе русинска (в передновембровій термінолозіі – украінска).

Заінтэрасаванось вшыткых ўдзельных в даній тэмі была евідэнтна почас цілој лекціі, але передовшыткым у діскузіі. Хоць тэма ся дотыкала перыоду по другій світової войні, діскутеры мали потребу наvertsати ся свайма вопрасами і до давншого перыоду – възніку першой ЧСР – в котрім Русины мали приобіцяны конкретны легіслатівны права. Хоць, нажал, не вшыткы были сповнены, но, як сконштатовали, і так тот перыод ся рахуе за еден з ліпшых у развітку народностного жывота Русинів. На семінарі ся аналізавали ай рокы, коли народность „Русин“ была заказана, респ. адміністратівным актом замінена за народность „Українець“, причім многы з діскутуючых віділі тот акт у споіно

з опціов нашых людзей – Русинів – на Україну, де автоматічно ся стали Українцями, а зато ай іх родины, які зістали на Слывачіі, треба было переменовати на Українців. Підкреслилі, же якраз тот факт мав негатівный допад на далшы развіток Русинів як народностной меншыны в бывшій ЧССР, бо переважна частка Русинів ся не стотожила з українсков народнов ідентітов, а радше формално прыяла ідентіту слывачску.

Позад діскузіі ся уж традічно одбыла прэзентація новых публікацій з карпаторусиністкі. Удзельнікы заінтэрасавала недавно выдана на Слывачіі збірка поезіі разлічных авторів світа, в котрій была прэзентавана і поезія русинскаго автора Юрка Харитуна з Кежмарку, а то нелем по русинскы, але тыж ей переклад до слывачскаго языка, котры зробіў Валерій Купко. Як оголосіла ПгДр. Кветослава Копорова, ПгД., котра семінар вела, на першій з далшой серіі семінаров ся рэгуларны ўдзельніцы можуть тішыты у фебруарі 2014 року. З подякованнем вшыткым нелем за участь, але ай за інтэресну діскузію, К. Копорова семінар офіціално закінчіла, хоць дэбаты прыводжовали в неформалнім дусі дале, што сігналізовало, же тэмы з недавной, але ай з давншой мінулости Русинів суть все жадааны.

Марія ШУРКАЛОВА,
штудэнтка 3. річніка бакаларскаго штудійнаго праграму русинскій язык і літэратура – слывачскій язык і літэратура ФФ ПУ,
фоткы **Зденкы Цітряковой**

ПОЗВАННЯ

Інштут русинскаго языка і культуры Пряшівскай універсітэці в Пряшове Вас позываць на

25. Научны семінар карпаторусиністкі,

які будэ 12. фебруара (середа) 2014 о 11.00 год. в засіданні *Consilium maius* (2. шток, ч. 328) Ректорату Пряшівскай універсітэці, ул. 17. новембра ч. 15.

З лекцый на тэму

Поетічна збірка Юрка Харитуна „Мої незабудкы“ – очамі чітателя

выступіць

доц. Др. Андрій Антоняк, к. н.,

з Інштуту русинскаго языка і культуры ПУ в Пряшове.

В праграмі семінара будэ прэзентація найновшых выдань з карпаторусиністкі.

Možnosti štúdia rusínskeho jazyka na Prešovskej univerzite v akademickom roku 2014/2015

Študijný program: Učiteľstvo rusínskeho jazyka a literatúry (v kombinácii)
Študijný odbor: 1.1.1. Učiteľstvo akademických predmetov

Forma štúdia: denná

Stupeň štúdia: 1. a 2.

Dĺžka štúdia v rokoch: 1. stupeň – 3 roky, 2. stupeň – 2 roky

Metóda štúdia: prezenčná

Udelený akademický titul po absolvovaní študijného programu: 1. stupeň – Bc. (bakalár), 2. stupeň – Mgr. (magister)

Študijný program učiteľstvo rusínskeho jazyka a literatúry v kombinácii sa realizuje ako medzifakultné štúdium na jednotlivých fakultách PU, preto prihlášky sa podávajú na konkrétne fakulty PU. Viac informácií je možné získať na webových stránkach jednotlivých fakúlt PU www.unipo.sk v rubrike Informácie pre uchádzačov.

V akademickom roku 2014/2015 Prešovská univerzita v Prešove ponúka možnosť štúdia rusínskeho jazyka a literatúry v nasledujúcich kombináciách:

na Fakulte humanitných a prírodných vied:

- biológia – rusínsky jazyk a literatúra
- ekológia – rusínsky jazyk a literatúra
- fyzika – rusínsky jazyk a literatúra
- geografia – rusínsky jazyk a literatúra
- hudobné umenie – rusínsky jazyk a literatúra
- matematika – rusínsky jazyk a literatúra
- pedagogika – rusínsky jazyk a literatúra
- technická výchova – rusínsky jazyk a literatúra

na Filozofickej fakulte:

- anglický jazyk a literatúra – rusínsky jazyk a literatúra
- dejepis – rusínsky jazyk a literatúra
- estetika – rusínsky jazyk a literatúra
- etická výchova – rusínsky jazyk a literatúra
- filozofia – rusínsky jazyk a literatúra
- francúzsky jazyk a literatúra – rusínsky jazyk a literatúra
- nemecký jazyk a literatúra – rusínsky jazyk a literatúra
- ruský jazyk a literatúra – rusínsky jazyk a literatúra
- slovenský jazyk a literatúra – rusínsky jazyk a literatúra
- ukrajinský jazyk a literatúra – rusínsky jazyk a literatúra
- výchova k občianstvu – rusínsky jazyk a literatúra
- výtvarné umenie – rusínsky jazyk a literatúra

na Fakulte športu:

- telesná výchova – rusínsky jazyk a literatúra

na Ústave maďarského jazyka a kultúry:

- maďarský jazyk a literatúra – rusínsky jazyk a literatúra

